

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 10 MEI.

De Tongenaar.

Wij hebben ons tot heden weinig bezig gehouden met de papieren kettel die sedert eenige weken te Tongeren verschijnt onder den naam van de *Tongenaar*.

Men weet dat dat ding wekelijks in onze stad rondgedeeld wordt op kosten van de kopstukken der liberalerij.

Er zijn weinig steden waar de gazetten in evenredigheid zoo talrijk zijn als te Tongeren. Er zijn er van alle gezindheden, van alle kleuren, voor alle gestoelingen.

Er was iets dat onze slimme stadhuisbollen niet konden begrijpen. Onder al de tongersche gazetten was er niet eene die verbaasd stond voor de groote verstanden welke die klaarziende kiezers van Tongeren naar het stadhuis gezonden hadden; geene enkele die niet scheen beschaamd te staan bij de gedachte dat die collectie arenden in de oogen der vreemdelingen moesten doorgaan als zijnde de keur onder de slimsten der stad.

Wat gedaan? Goede raad was duur. Het eenige middel was van eene gazet op straat te brengen die op kosten der liberalen zelve werd op de beenen gehouden. Als wij die zelve betalen, zeiden zij, dan zal ze zeker niets anders doen dan onzen eigen lof zingen.

Zoo komt het dat die ongezoeten *Tongenaar* plat op den buik ligt voor zijne heeren en meesters. Moet men zich verwonderen zoo hij alles goedkeurt wat op het stadhuis gedaan of niet gedaan wordt. Hij heeft daartoe waarachtig goede redenen!

Enieder weet welk slecht onthaal onze bevolking gedaan heeft aan het ontwerp der nieuwe imposten. Aan welke politieke denkwijze men ook toebehoore, welke gedachte men ook hebbe over politieke of bestuurlijke kwestien, het is volstrekt onmogelijk dat er een mensch gevonden worde die aan zulk knoeiwerk zijne goedkeuring kunne geven. Gaat de gansche burgerij van Tongeren af, te vergeefs zult gij eenen man zoeken die de schouders niet optrekt voor het ongerijmd imposten-projekt dat het collegie van burgemeester en schepenen te voorschijn gebracht heeft.

Wij hebben reeds in het wijd en breed en artikel per artikel het ontwerp der nieuwe imposten onderzocht en er de talrijke gebreken van aangetoond. De *Tongenaar* die op de

wereld gezet is om alles goed te keuren en te bewonderen wat van onze stadhuismannen voortkomt, de *Tongenaar* zit daar eene maand lang aan 't lullen en tot heden heeft hij nog het ware terrein der discussie niet durven betreden. Hij heeft goerd zeggen dat hij de nieuwe imposten goedkeurt, in de gansche wereld is niets gemakkelijker dan dat. Maar wij dagen hem uit om de beweegredenen te wederleggen welke wij hebben doen gelden tegen elk artikel der nieuwe belastingen in het bijzonder.

Vier nummers van den *Tongenaar* zijn tot heden uitgekomen en het is waarachtig om te lachen, als men denkt dat hij eene maand over de imposten gesulft heeft om niets te zeggen en dat hij op 't einde van zijn vierde nummer nauwelijks een tiental regelen weet toe te wijden aan n° 1 van het nieuwe imposten-projekt, aan het hoofdstuk der brandverzekeringen, dat is te zeggen juist aan de zaak die het minste opspraak onder onze burgerij gemaakt heeft.

Wat hier in het duidelijkste is, dat is dat de armzalige *Tongenaar* in eenen aardigen ambras zit om het voorstel zijner liberale meesters te verdedigen. Dat bewijst genoeg dat de nieuwe imposten eene ongelukkige onderneming zijn aan dewelke de eigene ondersteuners onzer stads-regering geenen goeden kant vinden.

Over eenigen tijd lazen wij in eene protestantsche correspondentie, uit Calcutta gedagteekend:

« Op het oogenblik dat de Jesuïeten slecht gezien zijn in Europa, is het niet ongepast te bestatigen, dat er in Indië geene mannen zijn met meer verknoctheid en van een voorbeeldiger leven dan deze waardige priesters. Niemand werkt hier gelijk zij; het zijn ter zeldere tijd voortreffelijke *gentlemen*. Zij komen ons hier toe zonder familie, zonder vrienden; niemand van hen heeft het gedacht noch de hoop, zijn vaderland weder te zien; zij slachtofferen zich teenemaal aan de zaligheid hunner medemenschen. »

Toen later de *Daily Telegraph* de lijkplechtigheden van Napoleon III verhaalde, zegde hij, ter gelegenheid der intrede van z Zusters van liefde in 't kerkke van Chislehurst:

« Het zijn twee recruten, gezonden door het moederhuis van de Baestraat, van deze zeer edele militie der martelaressen, gesticht door de vurige en praktische godsvrucht van Sint-Vincent-a-Paulo, om de zaak der mensch-

lievendheid te dienen.

» Waar vindt men deze heilige dochters niet? Aan welk sterfbed, in welke galei, in welke dorpen, door de koorts geteisterd, in welke verpeste roovershollen, op welke met bloed besmeurde slagvelden hebben zij niet den goeden strijd gestreden, de gekwetsten verzorgende, de brandende lippen verfrischende, de vermoeide oogen sluitende?

» Nu knielen zij neder aan de bedspoude van eenen overleden Keizer; dan begraven zij zich in eene der steden van China, en wenden alle mogelijke pogingen aan om ongelukkige moeders aan het bevel te onttrekken dat hun de kindermoord gebiedt; dan eindelijk bevinden zij zich in het midden der tooneelen van moordelij en van plundering, met leeuwenhart en zwogende om de ijselijkheden van den oorlog te lenigen!

» Het is dus niet buitengewoon, dat bij den doortocht dezer bewonderingswaardige vrouwen zich naar hunne zetels bevogende, — er waren hun eerezetels voorbehouden — aller handen zich tot hen uitstrekten, en dat men meer dan eens eenen omstander hoorde mompelen: « *De goede Zusters.* »

Welke bekentenissen, en welke schitterende eerbewijzen!

Vrijgevigheid der geuzen.

Men herinnert zich misschien nog dat de liberalen van Ninove al de gewesten des lands deden weërgalmen van hun alarmgeschrei, strekkende om van hunne broeders van andere steden eenige aalmoezen te krijgen ten behoeve der middelbare school die zij hadden opgericht en die ze niet konden staande houden.

De eerste vraag bracht niets ander te weeg dan.... een adres waarbij de gentsche liberalen hunne genegenheid voor degene van Ninove uitdrukten.

't Was mager, doch meer was er niet te krijgen.

Een tweede noodkreet kreeg veel bijval.... in de beurzen der liberalen; men gaf hier 50 franks, daar 100, elders 150, in eene francmaçonlogie van Brussel, kreeg men nauwelijks 150 franks bijeen, en in die logie zijn er millionairen!

Nauwelijks heeft men in geheel België 3,000 frs te samen gekregen.

Een liberaal dagblad van Brussel doet te dier gelegenheid een geweldigen uitval tegen zijne makkers en het past hun deze schandvlekkende woorden van M. Dumortier toe:

« Onze stad en onze provincie heeft zich bijzonder onderscheiden om aan deze oproeping gehoor te geven, » voegde hij er bij. « Met den trein die nu aan moet komen, worden ongeveer honderd dezer ongelukkige kinderen uit O. verwacht om hier, of in den omtrek, zorgende ouders en een nieuw vaderhuis te vinden. Onder die hier verzamelde menschen, zijn er velen die een nieuw lid in hunnen familiekring komen afhalen. »

» Eene in de nabijheid staande vrouw, naderde nu den heer die mij zoo even had toegesproken en zegde hem, dat eene bij haar inwonende kinderlooze weduwe, ook eene der weezen tot zich had willen nemen, en daarom verzocht had een ongeveer tweejarig meisje uit P. tot dit doel te mogen hebben. Deze vrouw was nu echter aan de in B. heerschende cholera plotseling overleden en het zou nu te bezien staan, of zich iemand bereid zou verklaren om in hare plaats het heden aankomende kind tot zich te nemen.

» Gelijk een bliksemstraal, schoot de gedachte mij door het hoofd om dit kind, dat nu wel twee maal eene wees kon genoemd worden, aan te trekken. Het scheen mij toe de vinger Gods te zijn, die mij aanwees hoe ik voortaan mijn leven eene bepaalde bestemming kon geven en het dan niet meer doelloos behoefte te noemen. Ja, een kind wilde ik aannemen en dit met moederlijke liefde verzorgen op opvoeden en trachten, het tot een goed, rechtschapen mensch te vormen. « God in den Hemel geef dat mij dit goede geluk, » fluisterde ik bij mij zelve, « geef mij kracht en moed om dit voornemen in Uwen geest en tot Uw eere ten uitvoer te brengen. » Toen de trein aankwam, was mijn besluit genomen.

» Het was een recht treurige aanblik, toen de deuren der waggons geopend werden en het eene kind na het andere er uit kwam, zonder te weten in welke armen het noodlot het voeren zou.

» De meesten der aanwezenden schenen een

« Gij, liberalen, die zoo veel van onderwijs spreekt, gij zijt niet liberaal genoeg om er voor uwe beurs uit te halen.

Dit verwijt is wel verdiend, en eens te meer bewijst het de vrekigheid der gewaande vrienden van het onderwijs.

De *Etoile* van zondag brengt ons de volgende tijding aan, en dewijl dit blad in de geheimen der vrijmetelsarij blijkbaar is ingewijd, zal er aan het nieuws ook niet te twijfelen vallen. Ziehier wat men in de fransche correspondentie van dit blad leest:

« De heer Badaud Larivière, prefect van » Perpignan en grootmeester van eene vrijmet- » selsaarslogie, die altijd als vrijdenker had » geleefd, wilde als katholiek sterven. Hij » ontbood den heer Ramadée, bisschop van » Perpignan, in wiens handen hij zijne gods- » dienste plichten vervulde: « ik wil zegde » hij, dat men het wel wete, dat, wat ik nu » gedaan heb, geheel uit mijnen vrijen wil is » geschied. »

Kamer.

Zitting van 7 mei.

Inwoners van Antwerpen vragen eene wet, die het gebruik der vlaamsche taal regelt! — Verzonden naar de middensectie, gelast met het onderzoek van het wetsvoorstel betreffende de rechtbevoegdheid in het vlaamsch in de vlaamsche provincien.

De heer THOMISSEN antwoordt, alvorens zijne redevoering voort te zetten, aan den heer Defuisseaux. Telkenmale, zegt hij dat ik eene verbetering vraag, zegt de heer Defuisseaux mij: Waarom stemt gij de begroting van oorlog? Omdat het leger niet volkomen ingericht is zooals ik het zou willen, volgt daaruit dat er geen leger hoegenaamd moet zijn? Hoegenaamd niet: mijne stemming van de begroting is volkomen rationeel. Spreker maakt een overzicht van de vreemde wetgevingen. Hij tracht aan te toonen dat de heer Frère ongelijk heeft, als hij beweert dat het pruisisch leger in tijd van vrede maar uit arme lieden bestaat. Hij houdt staan dat in Rusland het grondbeginsel van den persoonlijken en verplichten dienst uitgevoerd is door eene ukase van 4/16 november. De heer Frère heeft ons gezegd, dat er een dag zou komen, waarop wij ons bij zijne denkwijze zouden aansluiten. De heer Thiers ook heeft dergelijke taal gevoerd, bij zegde dat de aanhangers van den persoonlijken dienst tot de plaatsvervangende zouden terugkomen. En drie jaren later decreeteerde de heer Thiers den persoonlijken en verplichten dienst.

De heer KERVYN VAN LETTENHOVE zegt dat het

gevoel van mededoogen met deze kinderen te hebben. want in de oogen van oud en jong zag men heldere tranen glinsteren, terwijl de kleinen zelf, tamelijk opgeruimd en vrijmoedig, rondzagen. Zij waren allen zindelijk gekleed, hiervoor was door de regering hunner geboorteplaatsen zorg gedragen; zij werden ook begeleid door opzichters, die de lijsten met de namen der kinderen en die hunner overledene ouders, zoowel als bunne geboorteakten en andere noodzakelijke papieren, bij zich hadden. Aan deze lieden was het opgedragen, om de kleinen aan hunne toekomstige verzorgers over te leveren.

» Vele der kinderen zagen er bleek en vermagd uit, anderen waren bloeiende van gezondheid. Tot deze laatsten behoorden een klein meisje van nog geene twee jaren, dat eene pop vast in de armen gedrukt hield, welke, gelijk haar geleider verhaalde, op eene der halten door een medelijdend kinderhart in den waggon geworpen was. Dit kind trok mij bijzonder aan en ik bemerkte tot mijne vreugde, dat toen alle kinderen reeds afgehaald waren, de kleine met de pop nog op dezelfde plaats stond. Ik ging na naar een der geleiders, vertelde hem wat ik met betrekking tot het nog wachtende kind vernomen had en verzocht hem de kleine aan mij te willen afstaan. Ik was in deze streken, wel is waar, vreemd, en zou ook spoedig vertrekken, doch zegde, dat ik door mijne pas en door andere papieren kon bewijzen, wie ik was, dat ik tot den goeden stand behoorde en onafhankelijk was en ook, dat ik mij gaarne onder eede wilde verplichten, het kind steeds tot eene ware, trouwe moeder te zullen zijn.

» De geleider antwoordde mij, dat hij geene bevoegdheid had om het kind aan mij over te geven, te meer nog daar ik niet tot deze landstreek behoorde en men het kind alzo geheel uit het oog zou verliezen. Hij wilde de zaak echter aan de andere heeren voorleggen en zaaik meening daarover vragen. Deze schenen ook zwarigheden

DE SCHERPREGHTER.

EEN VERHAAL NAAR HET HOOGDUITSCH.

(15° VERVOLG.)

» Toen ik dertig jaren oud was, trof mij de harte slag dat ik mijn vader moest verliezen, die in nog krachtigen mannelijken leeftijd, nadat hij slechts weinige dagen ziek was geweest, aan eene hersenontsteking overleed. Nu stond ik geheel op mij zelve, niet alleen in het groote Rome, maar in geheel de wijde, wijde wereld. Ik dacht te bezwijken onder mijn leed, eerst na een jaar kreeg ik weder zooveel vermogen over mij zelve, om met kalmte over mijne omstandigheden na te denken en plannen voor mijne toekomst te beramen.

» Het verblijf in Rome had, sedert dat ik mijnen vader verloren had, niets aantrekkelijks meer voor mij. Ik begon te verlangen om mij meer in de natuur, in het vrije buitenleven te kunnen bewegen, en dacht aan het land waar ik mijne jeugdige jaren had doorgebracht, aan Zwitserland. De rotsen, de gletschers, het Alpen-gloeien, de trouwhartige bewoners, dit alles trad mij weder voor den geest en op 't laatst werd ik door heimwee naar mijne bergen heengetrokken. Het verheugde mij wezenlijk, dat er toch nog een gevoel dat mij aan het leven hechtte in mij opkwam en nog wel een gevoel, een wensch dien ik bevredigen kon; daarom besloot ik dan ook naar Zwitserland terug te keeren. Mijne zaken waren te Rome spoedig geschikt en ik trok naar mijne schoone Alpen. Eer ik mij echter in een harer dalen vestigde, besloot ik eene reis naar het noorden van Duitschland en wel naar B., de geboorteplaats mijns vaders te maken. Met eene soort van kinderlijke vroomheid voelde ik mij getrokken naar de plaats waar mijn vader zijne kindscheid en jongelingsjaren zoo treurig

had doorgebracht. Ik wilde het kleine scherprechttershuis zien, waar hij geboren was, en dat niet zoals Mathias vertelde, was verbrand, ik wilde in de straten wandelen, waarin men hem zoo menigmaal met scheldwoorden had vervolgd.

» Zonder eenige hindernis bracht ik mijn plan ten uitvoer en was reeds op mijne terugreis naar Zwitserland, toen mijn weg op zekeren dag toevallig naar het statiegebouw van den O'schen spoorweg voerde. Voor het gebouw waren vele lieden uit alle standen verzameld en ik hoorde gedurig den uitroep: « nu zullen zij wel haast komen! » — Wat wordt er hier toch verwacht? « vroeg ik aan eene naast mij staande, bejaarde vrouw. — « De typhus-weezen uit O. » gaf zij mij ten antwoord. — « De typhus-weezen uit O. ? » herhaalde ik verbaasd. « Wat beduidt dat? »

» Een heer, die mijne vraag had vernomen, kwam naar mij toe en verhaalde mij, dat verscheidene jaren achtereen de rogge- en aardappelnoogst in de provincie O. mislukt was, waardoor zulk eene ellende onder de over het algemeen arme bevolking was ontstaan, dat de lieden niet meer geweten hadden waarmede zij hun leven zouden onderhouden. Om hunnen honger te stillen, hadden zij op het laatst gras, bomschors, ja zelfs aarde geëten en ten gevolge dezer slechte voedingsmiddelen, was de typhus onder hen uitgebroken en had duizende menschen als slachtoffers medegesleept. De overheid had nu geen raad geweten, waar zij al de ouderlooze kinderen die achtergebleven waren zou onderbrengen en dien ten gevolge eene oproeping in alle dagbladen doen plaatsen, dat al degenen die een werk van barmhartigheid doen en zulk eene wees als kind aannemen wilden, verzocht werden zich bij den burgemeester der stad P. aan te melden. Deze zou er dan voor zorgen, dat de kinderen onder een goed opzicht naar de verschillende oorden waar men ze verwachtte, werden heen gezonden. » Alles is gebeurd zoo als het overleed